

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
BAŞKANLIĞI
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/2850
Toplantı Tarihi/Sayısı : 03.02.2025/55
Karar Numarası : 2025/28
Başvuran : S.K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın mahkeme kararlarının uygulanmadığı iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 1/10/2020 tarihinde çalışmakta olduğu Jandarma Genel Komutanlığına emeklilik talebinde bulunduğunu, talebinin reddedildiğini, ret kararına karşı iptal davası açtığını, dava devam ederken hakkında yürütülen idari soruşturma kapsamında meslekten ihraç edildiğini, söz konusu ilişik kesme işleminden sonra emeklilik talebinde bulunduğunu, talebine istinaden 15/1/2021 tarihinde tarafına emekli aylığının bağlandığını, ret kararına karşı açmış olduğu davayı kazanarak geriye dönük olarak emeklilik işlemlerinin yeniden başlatıldığını ancak emeklilik hakkı meslekten çıkarma kararından 2 ay öncesinde tescil olmasına rağmen diğer emekli olan personele verilen silahın ve askeri kimliğin tarafına verilmediğini, bu işleme karşı da dava açtığını ve Ankara 6. İdare Mahkemesinin ... E. ve ... K. sayılı kararı ile işlemin iptal edildiğini ancak ilgili idare tarafından talebinin mahkeme kararına rağmen yerine getirilmemesinin eşitlik ilkesine aykırılık oluşturduğunu iddia etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

4. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(...)"

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, "g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek." Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön inceleme" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı yönlerinden incelenir. (...)"

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuru, başvuranın hakkında verilen mahkeme kararının eksik uygulanmasının eşitlik ilkesine aykırı olduğu iddiasına ve emeklilik haklarına bağlı kazanılmış haklarının eksiksiz olarak tarafına verilmesi talebine ilişkindir.

12. Başvuranın Kurumumuz tarafından karara bağlanan iki başvurusu bulunmaktadır. Başvuran 2022/1109 sayılı başvurusunda "01.10.2020 tarihli dilekçe ile Jandarma Genel Komutanlığına emeklilik talebinde bulunduğunu, talebinin reddedildiğini, ret kararına karşı ... İdare Mahkemesi nezdinde dava açtığını, bu süreçte Kurumun talebi ile ikinci defa emeklilik talebinde bulunduğunu ancak talebi sonuçlandırılmadan Kurumda husumetli olduğu yetki sahibi kişilerin, kendisi hakkında meslekten çıkarma kararı verdiklerini, bu karar neticesinde Kurumla ilişkisinin kesildiğini, meslekten çıkarma kararına karşı ... İdare Mahkemesi nezdinde dava açtığını, dava sürecinin hala devam ettiğini, emeklilik talebinin reddi kararına karşı açtığı davanın istinaf aşamasından geçerek lehine kesinleştiğini, bu karar üzerine geriye dönük olarak yeniden emeklilik işlemlerinin başlatıldığını, ... Jandarma Eğitim Komutanlığı tarafından 01.11.2020 tarihinde ilişkisinin kesildiğine dair belge hazırlandığını, oysa kendisinin 31.12.2020 tarihine kadar Kuruma hizmet ettiğini ve maaşının da bu tarih esas alınarak ödendiğini, Kurumda husumetli olduğu kişilerin etkisiyle emeklilik tarihinin 01.11.2020 olarak düzenlenmesinden dolayı mağduriyet yaşadığını ve bu sürecin mobbing oluşturduğunu iddia etmekte, ilgili kişiler hakkında gerekli işlemler yapılarak mağduriyetinin giderilmesini" talep etmiştir.

13. Başvuran 2022/1357 sayılı başvurusunda ise "01.10.2020 tarihli dilekçe ile Jandarma Genel Komutanlığına emeklilik talebinde bulunduğunu, talebinin reddedilmesi üzerine Sakarya İdare Mahkemesi nezdinde açtığı davada yürütmenin durdurulmasına karar verildiğini, bu karar üzerine geriye dönük olarak emeklilik işlemlerinin başlatıldığını ancak Mahkeme kararının eksik uygulandığını, hakkı olan emekli kimlik kartı, zati tabanca, sosyal özlük haklarının tarafına verilmediğini, bu husus hakkında yaptığı görüşmelerin olumsuz sonuçlandığını iddia ederek, zati tabanca, emekli askeri kimlik kartı ve sosyal hakların tarafına iadesini, yürütmenin durdurulması kararı gereğince 01.11.2020 tarihinden sonra yapılan idari işlem ve beyanların yeniden düzenlenmesi konusunda gereğinin yapılarak mağduriyetinin giderilmesini" talep etmiştir.

14. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinde; Kuruma yapılan başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı yönlerinden inceleneceği düzenlenmesine yer verilmiştir.

15. Yapılan incelemede başvuranın aynı konuya ilişkin daha önce iki kez Kurumumuza başvuruda bulunduğu ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2. Dairesi tarafından alınan 2022/651 sayılı karar ve 1. Dairesi tarafından alınan 2022/763 sayılı karar ile söz konusu başvurular hakkında kabul edilmezlik kararları verildiği anlaşılmıştır.

16. Yukarıda yer verilen mevzuat doğrultusunda, başvurunun Kurumumuz tarafından karara bağlanmış olan önceki başvuruları ile sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olduğu anlaşıldığından Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesi uyarınca başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

3/2/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye